

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה פג/16

ז' בתמוז התשפ"ג (26.6.2023)

הודעה מס' פג/16

שמירת משרה לעובד מדינה בעת מינויו למשרת משנה למנכ"ל משרד ממשלתי

1. בהתאם להחלטת הממשלה מספר 3075 מיום כ"ה בתשרי התשע"ה (15.10.2017), הוסדרה בתקשי"ר הוראה המאפשרת שמירת משרה לעובד המדינה המבקש להתמנות למשרת משנה למנכ"ל, כמפורט בפסקה 02.641 (ז) להלן:

"מינוי של עובד מקרב עובדי המדינה למשרת משנה למנכ"ל, בין אם העסקתו היא במעמד קבוע או חוזה, תישמר לו משרתו הקודמת וחווה העסקתו הקודם, לתקופה של חצי שנה בלבד. עם סיום תקופה זו, המשך כהונתו במשרת משנה למנכ"ל תהיה בכפוף לויתור העובד על כתב המינוי או על חוזה העסקתו הקודם, אולם המשנה למנכ"ל יהיה רשאי להתמודד על משרות אחרות בשירות המדינה, בכפוף לכל דין".

2. נראה כי התקופה הנוכחית של שמירת משרה (חצי שנה), לעובד מדינה המתמנה למשרת משנה למנכ"ל משרד ממשלתי, קצרה ביחס להוראות תקשי"ר אחרות שנקבעו בעניין שמירת משרה, ואינה עומדת בקנה אחד עם החלטת הממשלה שקבעה במפורש כי תישמר לעובדים היכולת לחזור לתפקידם.

3. כמו כן, שמירת משרה למשך חצי שנה בלבד עלולה ליצור תמריץ שלילי מצד עובד מתוך השירות כאמור מלהתמנות למשרת משנה למנכ"ל, וזאת לנוכח איבוד משרתו המקורית במשרד בתוך זמן קצר ממועד תחילת כהונתו כמשנה למנכ"ל, לטובת המינוי כמשנה למנכ"ל.

4. אשר על כן, פסקה 02.641 (ז) תתוקן בעניין שמירת משרה לעובד מדינה המתמנה למשרת משנה למנכ"ל, כדי לשמר את יכולתו לחזור לתפקידו, או לתפקיד אחר בשירות המדינה, וזאת בהתאם להחלטת הממשלה.

5. להלן התיקון:

א. בעת מינוי של עובד מקרב עובדי המדינה למשרת משנה למנכ"ל, בין אם העסקתו היא במעמד קבוע או בחוזה, תישמר לו משרה לתקופה של ארבע שנים ממועד תחילת כהונתו במשרת משנה למנכ"ל;

כל הודעות נש"מ באתר האינטרנט - <http://www.csc.gov.il>

- ב. בשנה הראשונה תישמר לעובד משרתו המקורית, והחל מהשנה השנייה לכהונה במשרת משנה למנכ"ל ועד לתום ארבע שנים, תישמר לעובד משרתו המקורית, או משרה אחרת המתאימה לו לדעת האחראי במשרד במתח דרגות ותנאי העסקה זהים בכפוף לאישור נציבות שירות המדינה;
- ג. עם סיום ארבע שנים, המשך כהונתו של העובד במשרת משנה למנכ"ל תהיה בכפוף לויתור על משרתו המקורית, או המשרה האחרת שנשמרה באישור נציבות שירות המדינה, אולם המשנה למנכ"ל יהיה רשאי להתמודד על משרות אחרות בשירות המדינה, בכפוף לכל דין.
- ד. במשך כהונת העובד במשרת משנה למנכ"ל, תמולא משרתו המקורית של העובד או המשרה האחרת, לפי העניין, בדרך של מינוי בפועל או מילוי מקום, באישור נציבות שירות המדינה.
6. התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל ותיקונים אחרים כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

פרופ' דניאל הרשקוביץ
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותרותיהם				להוציא את הדפים שכותרותיהם				אסמכתא
(דף אחד)	02.631	-	02.624	(דף אחד)	02.631	-	02.624	פג/16 (פסקה 02.641(ז))
(דף אחד)	13.821	-	13.811	(דף אחד)	13.821	-	13.811	הבהרה (פסקה 13.831(ג))
(דף אחד)	24.262	-	24.258	(דף אחד)	24.262	-	24.258	תיקון הפנייה (פסקה 24.261(ג1))
(דף אחד)	25.551	-	25.531	(דף אחד)	25.553	-	25.531	עדכון (פסקאות : 25.531-25.534, 25.551)
(דף אחד)	33.335	-	33.331	(דף אחד)	33.335	-	33.331	תיקון הפנייה (פסקה 33.338(ד))
(דף אחד)	44.113	-	44.101	(דף אחד)	44.114	-	44.101	עריכה ותיקון (פסקאות 44.121, 44.111)
(דף אחד)	84.123	-	84.111	(דף אחד)	84.123	-	84.111	השלמה להודעה פג/14 (פסקה 84.123(ג))
(דף אחד)	85.144	-	85.143	(דף אחד)	85.144	-	85.143	עדכון (פסקה 85.144(ד) 4)

(ב) מזכיר במשרות ארון בלשכת מנכ"ל

1. מזכיר המועסק במשרת ארון בלשכת מנכ"ל, בהתאם להוראות פרק משנה זה (להלן - "מזכיר לשכה"), העומד בתנאים המצטברים בנסמן 2 להלן, יהיה זכאי לבחור בין המשך העסקה בחוזה מיוחד לבין קבלת כתב מינוי וקביעות בשירות המדינה, בתנאי העסקה בדירוג-דרגה בהתאם להסכמים הקיבוציים;
2. להלן התנאים המצטברים לזכאות מזכיר לשכה לקבלת כתב מינוי בשירות המדינה:
 - א) השלמה של עשר שנות עבודה לפחות ברציפות כמזכיר במשרת ארון; ולחילופין השלמה של שש שנות עבודה לפחות ברציפות כמזכיר במשרת ארון בלשכות שני מנכ"לים לפחות, ובלבד שחלפו לפחות שנתיים ממועד סיום כהונת המנכ"ל שמינה אותו לראשונה;
(עו/15)
 - ב) עמידה בבחינות למשרה כפי שייקבעו על-ידי נציבות שירות המדינה;
 - ג) עמידה בשאר התנאים הנדרשים לקבלת כתב מינוי בהתאם לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 והתקשי"ר.
3. מזכיר לשכה שקיבל כתב מינוי כאמור לעיל, יחשב עובד קבוע בשירות המדינה ולא בתפקידו בלשכת המנכ"ל, והמשך תפקידו בלשכת המנכ"ל יהיה לפי שיקול דעת המנכ"ל. בהתאם, ניתן יהיה להעבירו בכל עת למשרה מקבילה אחרת במשרד, על-פי שיקול דעת המשרד ובהתאם להוראות פרק משנה 11.2; כמו כן, מזכיר לשכה שקיבל כתב מינוי כאמור לעיל, זכאי להתמודד במכרזים פנימיים ובין-משרדיים בהתאם להוראות פרק משנה 11.4;
4. מזכיר לשכה שקיבל כתב מינוי כאמור לעיל, שהוחלט על סיום תפקידו בלשכת המנכ"ל, יועבר למשרה מקבילה אחרת במשרד על פי שיקול דעת המשרד ובכפוף להוראות פרק משנה 11.2. סירב מזכיר לשכה המועסק בכתב מינוי להצעת המשרד להעברתו למשרה אחרת במשרד, ניתן יהיה לסיים את העסקתו בהתאם לכללים החלים על סיום העסקת נושאי משרות ארון, כאמור בפרק משנה זה.
5. האמור בנסמנים 3 ו-4 לעיל, לא יחול על מזכיר לשכה שבחר בהמשך העסקה בחוזה מיוחד לנושא משרת ארון על פני כתב מינוי, וימשיכו לחול עליו הכללים החלים על נושאי משרות ארון, לרבות לעניין סיום העסקה, וזאת בהתאם לחוזה העסקה והוראות פרק משנה זה. יובהר, כי לא ניתן יהיה להעסיק מזכיר לשכה בכתב מינוי בדרך של מינוי בפועל על השכר שנקבע להעסקה בחוזה מיוחד לעובדי לשכת מנכ"ל.
(עו/13)

02.625

דיווח

- א) על עובד לשכת מנכ"ל חלה חובת רישום נוכחות כמפורט בסעיף 91.15. עובד כאמור הנמצא בסמיכות למנכ"ל ומוקבל מנכ"ל או מי שתפקידו מחייב אותו לניידות ולגמישות בעבודתו, דיווח בפירוט על עבודתו ושעות עבודתו בטופס מיוחד המיועד לכך;
- ב) מנהל הלשכה יהיה אחראי על קיום הדיווח הזה.
(עו/6)

02.63 - סיום שירות

02.631

- א) סיום שירותו של עובד לשכת מנכ"ל במשרת ארון ייקבע על-ידי המנכ"ל הממונה, או לחילופין, על-ידי נציבות שירות המדינה;
 - ב) מכל מקום, עם סיום כהונתו של המנכ"ל, חדלה מיידית העסקתו של עובד הלשכה בלשכתו;
 - ג) עם סיום כהונת המנכ"ל כאמור, יעזוב עובד הלשכה את הלשכה ויחזיר למשרד כל ציוד ממשלתי שקיבל (רכב, טלפון, פקס וכיוצא בזה).
- (החלטת ממשלה מס' 5367 מיום ז' באדר התשע"ג 17.2.2013)
(עו/4)

02.64 - משנה למנכ"ל במשרדי הממשלה

02.641

- (א) בכל אחד ממשרדי הממשלה שבהם מעל 150 עובדים (לרבות עובדים ביחידות סמך שבאחריות השר) תתאפשר משרה אחת של משנה למנכ"ל, אשר תהיה חלק מלשכת המנכ"ל;
- (ב) המנכ"ל יהיה רשאי למנות למשרד הממשלתי שבתחום אחריותו, משנה למנהל הכללי, בהתאם לתנאי הסף שנקבעו למשרה זו על-ידי נציבות שירות המדינה;
- (ג) המינוי למשרה יהיה טעון אישור ועדת המינויים הפועלת מכוח פסקה 11.963. על המינוי לא תחול חובת המכרז לפי סעיף 19 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959;
- (ד) המשנה למנכ"ל יהיה בעל סמכויות בתחומים שייקבעו על ידי המנכ"ל, ויהיה כפוף לו. מנכ"ל המשרד רשאי להטיל על המשנה למנכ"ל להיות מופקד מטעמו על תיאום בין גופי המשרד השונים והיחידות המקצועיות בתחומי משימותיו, על הובלה וקידום של פרויקטים שונים בהתאם להנחיות המנכ"ל ועל ניהול מעקב אחר יישום מדיניות המשרד בתחומים עליהם הוא הופקד. בתחומים והמשימות אשר יופקדו עליו יהיה המשנה רשאי לתת הנחיות והוראות לדרג המקצועי במשרד והוראות פסקה 02.621 לא יחולו על משרה זו;
- (ה) המשנה למנכ"ל לא יהיה ממונה על יחידות ואגפי המשרד ועל עובדים מההירארכיה הניהולית והמקצועית של המשרד, וכן לא יעסוק בעיסוק המצוי בתחום עבודתם של נושאי משרה המאופיינים כשומרי סף, לרבות היועץ המשפטי למשרד, חשב המשרד ומבקר הפנים. בנוסף, המשנה למנכ"ל לא יעסוק בענייני כוח אדם ובמינויים של עובדי מדינה, ולא יהיה חבר בוועדות מכרזים וועדות תמיכה משרדיות;
- (ו) סיום ההעסקה במשרת המשנה למנכ"ל יהיה על-פי שיקול דעתו של המנכ"ל, בהתאם להוראות סעיף 02.63;
- (ז) בעת מינוי של עובד מקרב עובדי המדינה למשרת משנה למנכ"ל, בין אם העסקתו היא במעמד קבוע או בחוזה, תישמר לו משרה לתקופה של ארבע שנים ממועד תחילת כהונתו במשרת משנה למנכ"ל, כמפורט להלן:
1. בשנה הראשונה תישמר לעובד משרתו המקורית;
 2. החל מהשנה השנייה לכהונה במשרת משנה למנכ"ל ועד לתום ארבע שנים, תישמר לעובד משרתו המקורית, או משרה אחרת המתאימה לו לדעת האחראי במשרד במתח דרגות ותנאי העסקה זהים בכפוף לאישור נציבות שירות המדינה;
 3. עם סיום ארבע שנים, המשך כהונתו של העובד במשרת משנה למנכ"ל תהיה בכפוף לויתור על משרתו המקורית, או המשרה האחרת שנשמרה באישור נציבות שירות המדינה, אולם המשנה למנכ"ל יהיה רשאי להתמודד על משרות אחרות בשירות המדינה, בכפוף לכל דין;
 4. במשך כהונת העובד במשרת משנה למנכ"ל, תמולא משרתו המקורית של העובד או המשרה האחרת, לפי העניין, בדרך של מינוי בפועל או מילוי מקום, באישור נציבות שירות המדינה.
- (פג/16)(פ/23)
- (ח) על משנה למנהל כללי שמונה בהתאם להוראות סעיף זה יחולו שאר ההוראות החלות על עובדי לשכת מנכ"ל כמפורט בפרק משנה זה, בכפוף לשינויים המפורטים בסעיף זה;
- (ט) הוראות סעיף זה לא יחולו על משרות משנה למנהלי יחידות סמך ממשלתיות או משרות משנה למוקבל מנכ"ל.
- (החלטת הממשלה מס' 3075 מיום כ"ה בתשרי התשע"ח 15.10.2017)
(עח/4)

13.8 - תקופת ניסיון

13.81 הוראות כלליות / 13.82 תקופת ניסיון
לעובד מחוץ לשירות / 13.83 תקופת ניסיון
לעובד מתוך השירות / 13.84 איוש משרתו של
עובד שנמצא בתקופת ניסיון / 13.85 תקופת
הניסיון בשירות הביטחון

13.81 - הוראות כלליות

13.811

(א) הגדרות

- "עובד מתוך השירות" - עובד שזכאי להתמודד במכרזים פנימיים/בין-משרדיים בהתאם להוראות פסקה 11.411(ב), ועובר למשרה אחרת בשירות המדינה;
"עובד מחוץ לשירות" - עובד שאינו עובד מתוך השירות;
"תקופת ניסיון" - תקופת עבודתו הראשונה של מועמד שנבחר למשרה פנויה במהלכה נבחנת התאמתו של העובד לתפקיד אליו הוא נבחר והמבוצע על-ידו.

(ב) הוראות פרק משנה חלות על כל העובדים למעט עובדים במשרות אמן (פרק משנה 02.5, פרק משנה 02.6), עובדים במילוי מקום (פרק משנה 18.1), מינוי בפועל (פרק משנה 18.2), מתמחים בעריכת דין (סעיף 24.16) וסטז'רים ברפואה (פסקה 23.112), סטודנטים (סעיף 24.15) ועובדים בתקן אזורי ותיק; (פג/8)(פב/2)

(ג) האחראי יודיע למועמד על היותו בתקופת הניסיון ועל משכה לפי הוראת סעיף 13.82 או סעיף 13.83;

(ד) תקופת לידה והורות בהתאם לפסקה 33.338(א), ותקופת שירות מילואים (פרק משנה 34.3), יילקחו בחשבון לעניין מניין תקופת הניסיון; (ע/4)

(ה) תקופת הניסיון אינה מקנה לעובד זכות קבועה למשרה ולתנאי העבודה הנגזרים ממנה;

(ו) על האחראי והממונים לבחון את התאמתו של העובד לתפקיד במשך כל תקופת הניסיון בהתאם לאבני הדרך בהנחיית נציב מס' 1.10. במהלך התקופה על הממונה הישיר לקיים שיחות משותפות עם העובד על תפקודו והתקדמותו בעבודה, ולמסור על כך דיווח בכתב למנהל היחידה או לאחראי. כמו כן, על הממונה למלא גיליונות הערכה ומשוב של עובד בתקופת הניסיון בהתאם להוראות פסקאות 13.824 ו-13.832.

13.82 - תקופת ניסיון לעובד מחוץ לשירות

13.821

- (א) תקופת ניסיון של עובד מן החוץ בכל דרגה ובכל דירוג, למעט רופאים כאמור בנסמן (ב) להלן, תהיה שנתיים בתפקיד אליו נבחר, ואינה ניתנת לקיצור אלא אם הוחלט על פיטורי העובד בהתאם לסעיף 82.22;
(ב) במקרים חריגים, כגון של ספק בעמידת העובד בתקופת הניסיון בהצלחה או היעדרות של העובד תקופה ממושכת במהלך הניסיון, האחראי רשאי להאריך את תקופת הניסיון לעובד מן החוץ, בהסכמת העובד, לתקופה של עד חצי שנה נוספת. הארכת תקופת הניסיון לעובד בסגל הבכיר טעונה אישור נציבות שירות המדינה; (ע/7)

(ג) תקופת ניסיון של עובד שהועסק במשרת סטודנט אשר נבחר למשרה בתקן דרך מכרז פנימי/בין-משרדי/פומבי:

1. תקופת ניסיון במשרה אליה נבחר תהא כשל עובד מחוץ לשירות המדינה, בהתאם לקבוע בנסמן (א) ו-(ב) לעיל;

2. במקרים בהם עובד שהועסק במשרת סטודנט נבחר במכרז למשרה בתקן באותה היחידה ותחת אותו ממונה ישיר, האחראי במשרד יהיה רשאי להביא בחשבון את תקופת העסקת העובד במשרת סטודנט לצורך קיזוז מתקופת הניסיון של המשרה בתקן, כפי שמוגדרת לעובד מחוץ לשירות, ובלבד שחלה רציפות בין שתי התקופות. תקופה זו תימנה החל מיום המינוי למשרה בתקן. בכל מקרה, תקופת הניסיון במשרה בתקן לא תפחת מתקופת ניסיון המוגדרת לעובד מתוך השירות, בהתאם לקבוע בסעיף 13.83. (פג/8)

(ד) תקופת ניסיון של עובד בדירוג הרופאים תהיה 12 חודשים. רופא מתמחה המועסק על-פי תקנות הרופאים (אישור תואר מומחה ובחינות), התשל"ג-1973, תקופת הניסיון שלו בהתמחות נמשכת שנתיים, אלא אם הוארכה עקב החלפת תחום ההתמחות; הארכה כאמור טעונה הסכמת העובד בכתב;

(ה) תקופת ניסיון למתמחים בהרדמה, רפואת המשפחה, בריאות הציבור, מיקרוביולוגיה קלינית וכימיה קלינית היא שנה אחת;

- (1) תקופת ניסיון של עובד מחקר באחת הדרגות ה - ד תהייה שנתיים; אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת, רשאי האחראי להאריך את תקופת הניסיון בשנה, ללא צורך באישור נציבות שירות המדינה; הארכה כאמור טעונה הסכמת העובד בכתב;
- (2) מונה עובד למשרתו כדין, רשאי האחראי להביא בחשבון את תקופת העסקתו במשרה טרם מינויו כאמור לצורך חישוב תקופת הניסיון, ובלבד שחלה רציפות בין שתי התקופות;
- (3) תקופת ההעסקה טרם מינויו של העובד למשרתו דרך קבע תובא בחשבון לצורך קביעת דרגתו לאחר מינויו וכן לצורך קידומו לדרגה הבאה במתח הדרגות במשרתו, ובלבד שחלה רציפות בין שתי התקופות.
- (4) עובד מן החוץ שטרם סיים את תקופת הניסיון של שנתיים כאמור בנסמן (א) לעיל, ואשר שובץ במשרה אחרת עקב זכייתו במכרז פומבי לתפקיד שאינו התפקיד אליו נקלט לשירות המדינה (בכפוף לסייג המופיע בפסקה 12.221), תקופת הניסיון במשרה אליה נבחר תהא כשל עובד מן החוץ, כלומר תימנה מחדש ותהיה שנתיים כאמור בנסמן (א) לעיל.
- לדוגמה: עובד נקלט למשרה א' והוא בתקופת ניסיון במשרה זו. לאחר שנה נבחר במכרז פומבי למשרה ב', תקופת הניסיון שלו במשרה ב' תימשך שנתיים.
- (פא/21)

13.822

נתקבל לעבודה מועמד מלשכת השיקום למילוי משרה השמורה לנכה מלחמה או למילוי משרה אחרת, לא תיתן לשכת השיקום הודעת תעסוקה על אותו מועמד בהתאם לתקנה 6(ב) לתקנות העסקת נכי מלחמה, התשי"א-1951, אלא לאחר שעבר המועמד את תקופת הניסיון בהצלחה.

13.823

- (א) נתקבל בחזרה לשירות עובד שפוטר לרגל צמצומים או שינוי ארגוני, אחרי שהשלים את תקופת הניסיון שלו, בטרם חלפה שנה מיום גמר שירותו, ותפקידי משרתו החדשה דומים לתפקידים בהם היה מועסק לפני פיטוריו, אך במשרד אחר, משך תקופת הניסיון שלו שלושה חודשים;
- (ב) נתקבל העובד באותו משרד ולאותה משרה, אין מינויו מותנה בתקופת ניסיון;
- (ג) בכל יתר המקרים יחולו על העובד הוראות פסקאות 13.831, 13.832.

13.824

- (א) פיטורי עובד בתקופת הניסיון תקפים אם נמסרה לעובד הודעת פיטורים במהלך תקופת הניסיון. יש לפעול ככל הניתן למסירת ההודעה לעובד מבעוד מועד, כך שתקופת ההודעה המוקדמת לפי חוק הודעה מוקדמת לעובד ומעביד, התשס"א-2001, תסתיים לא יאוחר מתום תקופת הניסיון. המעביד רשאי לוותר על עבודתו בפועל של העובד, בהתאם להוראות החוק האמור;
- (ב) על עובד בתקופת ניסיון שהוא בעל עבר פלילי, ראה פרק משנה 13.5.

13.83 - תקופת ניסיון לעובד מתוך השירות

13.831

- (א) תקופת ניסיון של עובד מתוך השירות הינה שישה חודשים (על אפשרות חישוב תקופת מינויו בפועל כתקופת ניסיון - ראה פסקה 18.285) (על משכורת בעת תקופת ניסיון ראה פסקה 24.519);
- (ב) ככל שיש לאחראי ספק בדבר התאמתו של העובד למשרה, רשאי האחראי להאריך את תקופת הניסיון לתקופות נוספות על האמור בנסמן (א) לעיל, שלא תעלה על שישה חודשים במצטבר (בסך הכול תקופת הניסיון לא תעלה על 12 חודשים). הארכת תקופת הניסיון לפי פסקה זו מותנית בהסכמת העובד בכתב, ואם הועבר העובד ממשרד אחר, גם בהסכמת האחראי של המשרד שהעובד הועבר ממנו;
- (ג) על עובד מתוך השירות שנבחר למשרה אחרת בשירות המדינה באחת הדרכים לגיוס עובדים מבחוץ (פרק משנה 11.9), תחול תקופת הניסיון לעובדים מתוך השירות, כאמור בנסמנים (א) - (ג) לעיל; למען הסר ספק, הוראות פרק משנה זה לא חלות על סוגי עובדים כמפורט בפסקה 13.811(ב);
- (פא/16)

(ד) פסקה מבוטלת.

(פא/21)

13.832

- (א) עובד רשאי לחזור למשרתו הקודמת, בתום תקופת הניסיון או במהלכה, לרבות תקופת הארכה לפי פסקה 13.822(ג). בקשת העובד תופנה בכתב אל האחראי ואם הועבר ממשרד אחר - גם לאחראי של המשרד האחר;
- (ב) ביקש עובד לחזור למשרתו הקודמת, חייב האחראי להחזירו לא יאוחר מחודש ימים מיום קבלת בקשת העובד;
- (ג) בהודעה על שינויים בשיבוץ בעת החזרתו למשרתו הקודמת, יצוין בפירוט כי הדבר נעשה על-פי בקשת העובד כמפורט בנסמן (א) לעיל.

24.258

דירוג עובדי המחקר

(א) בדרגות ה עד 1א שלדירוג עובדי המחקר מדורגים העובדים העוסקים בביצוע או בניהול של מחקר ושל פיתוח במדעי הטבע והטכנולוגיה והמועסקים במוסדות מחקר (אך לא עובדים שעיקר עבודתם הוא בדיקות שגרתיות, ייעוץ, הדרכה, חינוך, ביקורת טיב או ביקורת תקן, אף אם הם מועסקים במוסד מחקר) ובתנאי שהם בעלי תואר מוסמך במדעי הטבע או תואר גבוה ממנו שניתן על-ידי מוסד אקדמי מוכר, או בעלי תואר מקביל בתחום ההנדסה הניתן לאחר ארבע שנות לימוד במוסד אקדמי מוכר;

(ב) כעוסקים בניהול מחקר ופיתוח ייחשבו רק עובדים בעלי הכשרה אקדמית ורקע מחקרי, אשר תפקידם להנחות מחקר ופיתוח.

מוסד מחקר - כהגדרתו בסעיף 03.24.
(על קידום בדרגה בדירוג זה, ראה סעיף 23.34).

24.26 - אקדמאים בעלי תעודה בלימודי תעודה או בעלי תואר שני ושלישי

24.260

לימודי תעודה והגדרות

(א) "לימודי תעודה" בסעיף זה - תעודה המעידה על סיום מלא של "לימודי תעודה" אקדמיים במוסד מוכר להשכלה גבוהה, במקצועות בהם היו קיימים, או קיימים, לימודי תעודה אקדמיים שהוכרו ככאלה על-ידי סנט האוניברסיטה או על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לתואר שני, כשתנאי מוקדם לכניסה ללימודים אלה הוא תואר בוגר ושמך הלימודים בהם שנתיים לפחות;

(ב) לעניין בעל "תעודת הוראה" - לרבות בעל תעודת הוראה ממוסד מוכר להשכלה גבוהה אף אם החל את לימודיו לתעודת הוראה בטרם היה זכאי לתואר "בוגר" ובתנאי שקיבל את תעודת ההוראה יחד עם קבלת תואר "בוגר", או אחריו.
(13/סו)

24.261

(א) בדירוגים הבאים: האקדמאים במדעי החברה והרוח, (לרבות פסיכולוגים) המהנדסים, העיתונאים והמשפטנים ניתנות הטבות מיוחדות לבעלי תעודה ובעלי תואר שני או שלישי;

(ב) להלן בסעיף זה, מוגדר באילו תנאים נחשבים המדורגים בדירוגים האמורים כבעלי תעודה, או כבעלי תואר שני או שלישי;

(ג) ההטבות המפורטות בנסמנים (1) עד (5) להלן ניתנות לבעלי תואר שני ושלישי ובנסמנים (3) עד (5) לבעלי תעודה.

1. חישוב שנות לימוד כשנות ניסיון לצורך מכרז (ראה פסקה 11.132);
2. אפשרות לקבל דרגה גבוהה מן המקובל במשרה לה צמודות כמה דרגות (ראה פסקאות 21.131, 21.141 ו-21.142);
3. קיצור משך השהייה בדרגה במשרה לה צמודות כמה דרגות (ראה פסקה 21.132);
4. קידום ותק (ראה סעיף 24.47);
5. אפשרות לקבל דרגה אישית (ראה פסקאות 21.133 - 21.142).
(פג/16)(נח/12)

24.262

האקדמאים במדעי החברה והרוח (לרבות פסיכולוגים), העיתונאים

עובד המדורג באחד מהדירוגים הנ"ל (להלן בפסקה זו - "אקדמאים") והוא בעל תעודה בלימודי תעודה או בעל תואר שני או שלישי, נחשב כבעל תעודה בלימודי תעודה או כבעל תואר שני או שלישי אם:

(א) השכלתו היא באחד ממקצועות מדעי החברה והרוח, הוא מועסק במשרה שלמילוייה דרושה השכלה אקדמית כנ"ל במקצועו והוא משובץ במשרה שדרגתה בתקן היא באחד מהדירוגים האקדמאים; או
(ב) הוא משובץ בתקן במשרה שדרגתה 13 או גבוהה ממנה בדירוג המינהלי, והועבר לדרגה מקבילה בדירוג האקדמאים בהתאם להוראות פסקה 24.248 והשכלתו בתואר השני או השלישי היא באחד מהתחומים הבאים:

סוציולוגיה, סטטיסטיקה, כלכלה, מינהל עסקים, מדעי המדינה, מינהל ציבורי, יחסים בין-לאומיים, לימודי עבודה, ארצות מתפתחות, משפטים, פסיכולוגיה, חקר פעילויות (ביצועים), מדעי המחשב או הנדסת עבודה; או

(ג) הוא משובץ בתקן במשרה שדרגתה 13 או גבוהה ממנה בדירוג המינהלי, והועבר לדרגה מקבילה בדירוג האקדמאים, והשכלתו בתואר השני או השלישי היא במקצוע שלא נזכר בנסמך (ב) לעיל.
"תואר שני" - תואר מוסמך במדעי החברה או הרוח ממוסד להשכלה גבוהה בישראל שהוסמך להעניק תואר זה מטעם המועצה להשכלה גבוהה או תואר שווה ערך ממוסד אקדמי אחר, בכפוף להוראות פסקה 24.212.

"תואר שלישי" - תואר דוקטור לפילוסופיה ממוסד להשכלה גבוהה בישראל, שהוסמך להעניק תואר זה מטעם המועצה להשכלה גבוהה, או תואר שווה ערך ממוסד אקדמי אחר, בכפוף להוראות פסקה 24.212. במקרה של ספק אם תוארו האקדמי של עובד הוא שווה ערך, יוכרע הדבר על-ידי הוועדה להערכת תארים ודיפלומות אקדמיים מחוץ-לארץ שליד משרד החינוך (למעט לימודי תעודה) בכפוף להוראות פסקה 24.212.

24.263

המשפטים

בעניין העובדים המדורגים בדירוג משפטים:

(א) "תואר שני" - תואר מוסמך למשפטים ממוסד להשכלה גבוהה בישראל, שהוסמך להעניק תואר זה מטעם המועצה להשכלה גבוהה או תואר שווה ערך ממוסד אקדמי אחר, או תואר מוכר שני אשר הוענק על-ידי מוסד מוכר בכל תחום שלדעת נציבות שירות המדינה, יש בו כדי לתרום תרומה של ממש לביצוע תפקידו של העובד ו/או לשפר את רמתו המקצועית, בכפוף להוראות פסקה 24.212 ;
(ב) "תואר שלישי" - תואר דוקטור למשפטים ממוסד להשכלה גבוהה בישראל, שהוסמך להעניק תואר זה מטעם המועצה להשכלה גבוהה או תואר שווה ערך ממוסד אקדמי אחר, או תואר מוכר שלישי אשר הוענק על-ידי מוסד מוכר בכל תחום שלדעת נציבות שירות המדינה, יש בו כדי לתרום תרומה של ממש לביצוע תפקידו של העובד ו/או לשפר את רמתו המקצועית, בכפוף להוראות פסקה 24.212.
(15/ס)

24.264

המהנדסים

בעניין העובדים המדורגים בדירוג המהנדסים:

(א) "תואר שני" - תואר מגיסטר למדעים של הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, בהנדסה, באדריכלות או במדעי הטבע, או תואר מוסמך להנדסה ממוסד להשכלה גבוהה בישראל, שהוסמך להעניק תואר זה מטעם המועצה להשכלה גבוהה או תואר שווה ערך ממוסד אקדמי אחר, בכפוף להוראות פסקה 24.212 ;
(ב) "תואר שלישי" - תואר דוקטור למדעים או דוקטור למדעים טכניים של הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, בהנדסה, באדריכלות, או במדעי הטבע, או תואר שווה ערך ממוסד אקדמי אחר, בכפוף להוראות פסקה 24.212 ;
(ג) במקרה של ספק אם תוארו האקדמי של עובד הוא שווה ערך, יוכרע הדבר על-ידי הוועדה להערכת תארים ודיפלומות אקדמיים מחוץ-לארץ שליד משרד החינוך (למעט לימודי תעודה) בכפוף להוראות פסקה 24.212.
(13/ס)

25.53 - מועד התשלום

25.531

מועד תשלום מענק יובל לעובדים בשירות, הינו חודש ספטמבר של כל שנה למעט דירוג אחים שמועד התשלום הינו בחודש נובמבר של כל שנה. לעובדי ההוראה מועד התשלום הינו בחודש יוני של כל שנה.

25.532

מענק יובל ישולם יחסית לחלקיות המשרה.

25.533

(א) לעובדים בפנסיה תקציבית, מענק היובל איננו רכיב שכר שיובא בחישוב השכר הקובע. אין באמור בפסקה זו, כדי לשלול את הזכאות המופיעה בפסקה 25.551;

(ב) לעובדים המועסקים בהסדר פנסיה צוברת, יוגדר מענק היובל כרכיב שכר ב"עבודה נוספת". המענק אינו מהווה רכיב שכר לחישוב פיצויי פיטורין ולא יופרשו בגינו תשלומים לקרן השתלמות.

25.534

לעניין תשלום מענק יובל לגמלאים, ראה פסקה 25.552.

(פג/16)

25.54 - חישוב ותק לצורך מענק יובל

25.541

שנות ותק מואץ (קידום ותק) אשר ניתנו לעובד כתוספת שכר לא תכללנה בחישוב הוותק (לדוגמא: ותק המשולם בגין תואר שני, שלישי ולימודי תעודה).

25.542

תקופת חופשה ללא משכורת שעבורה שילם העובד 18.5% ממשכורתו, תיכלל בחישוב הוותק לצורך תשלום מענק יובל.

25.543

עובד שקיבל פיצויי פיטורים, יהיה זכאי להכרה בוותק לצורך מענק יובל, ובלבד שבתקופה שבגינה קיבל פיצויים הועסק באחד מן המוסדות החתומים על ההסכם בכפוף לדירוג העובד.

25.544

(א) למען הסר ספק, מובהר כי גם שירות בצה"ל שאינו שירות חובה (למעט רופאים), ושירות במשטרה או בשירות הביטחון הכללי או במוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, יובא בחישוב הוותק לעניין הזכאות למענק;

(ב) בדירוג הרופאים, יובא בחישוב הוותק בעניין הזכאות למענק, שירות קבע בצה"ל כרופא.

25.545

עובד שטרם השעייתו היה זכאי כדין למענק יובל ימשיך לקבלו גם בעת ההשעיה.

25.546

עובד שטרם השעייתו לא היה זכאי למענק יובל, לא תוכל תקופת ההשעיה לבוא במניין התקופה הנדרשת של שנות ותק, לצורך זכאות למענק יובל.

25.547

עובד שהיה זכאי למענק יובל בדירוג המינהלי או בדירוג המקצ"ט שעבר לדירוג שבו הוא אינו ממלא את תנאי הזכאות למענק יובל בדירוגו החדש, יקבל את המענק על-פי הכללים הקיימים בדירוגו החדש בלבד.

25.55 - גמלאים

25.551

עובד הפורש זכאי לקצבה על-פי חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, ונמנה ערב פרישתו על הזכאים כאמור בסעיף 25.52, יהיה זכאי למלוא מענק היובל בשנת הפרישה, ללא קשר לתאריך פרישתו בהתאם לשיעור קצבתו.

(פג/16)

25.552

החל משנה המתחילה ב-1 בינואר לאחר פרישתו, יהיה זכאי הגמלאי לתשלום מענק יובל אחת לשנה בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 25.52 יחסית לשיעור קצבתו, ובהתאם למפורט להלן:

(א) גמלאי שחל לגביו הסכם רציפות זכויות -

1. אם המדינה היא הגוף המקבל בהתאם להסכם הרציפות, מענק היובל יהא בשיעור הקצבה המגיעה לו הן מהמדינה והן מהגוף אליו עבר לשירות המדינה, בהתאם להסכם הרציפות;

2. אם המדינה היא הגוף המעביר בהתאם להסכם הרציפות, הגמלאי לא יהיה זכאי למענק יובל מהמדינה.

(ב) גמלאי שלא חל לגביו הסכם רציפות ישולם לו מענק היובל בהתאם לשיעור קצבתו במדינה.
(פג/3)

25.553

גמלאי המועסק על-ידי המדינה כעובד בשכר לאחר פרישתו, יהיה זכאי למענק יובל מהמשרד בו הוא מועסק בתנאים המפורטים לעיל, יחסית לחלקיות העסקתו, וזאת ללא קשר למענק היובל המשולם לו בפסקאות 25.551 ו-25.552.

(סא/2)

2. לפצל את תקופת הלידה וההורות כך ששלושה שבועות או יותר יהיו תכופ לאחר יום הלידה ויתרת החופשה תחל במהלך תקופת האשפוז או עם סיומה;
(החוק הנ"ל, ס' 6 (ב)(1)(2))
3. עובדת המבקשת להאריך את תקופת הלידה וההורות שלה לפי האמור בנסמן (יא) לעיל, תמסור הודעה בכתב על תקופת האשפוז שלה מאת בית החולים או רופא מטעמו למנהל משאבי אנוש בה היא מועסקת בהתאם לר"מ;
- (א) בחרה בדרך המפורטת בנסמן (יא) 1 תודיע העובדת על כך ארבעה ימים לפחות לפני המועד שבו הייתה אמורה לשוב לעבודה; באין אפשרות כזו, תודיע במועד האפשרי המוקדם ביותר;
- (ב) בחרה בדרך המפורטת בנסמן (יא) 2 תודיע העובדת על כך ארבעה ימים לפחות לפני המועד שבו היא חפצה לשוב לעבודה; עלתה תקופת האשפוז על שלושה שבועות, תמסור העובדת את ההודעה כאמור שמונה ימים לפחות לפני המועד שבו חפצה לשוב לעבודה; באין אפשרות כזו, תודיע במועד האפשרי המוקדם ביותר.
- (תקנות עבודת נשים (הודעה על הארכת חופשת לידה או פצולה, בשל אשפוז חולות או לידה), התשנ"ט-1999)
(עז/4)(עא/11)

33.332

- (א) עובד שאשתו ילדה ייתן לו מעסיקו תקופת לידה והורות של שבועה ימים במהלך תקופת הלידה וההורות של אשתו, ובלבד שהיא הסכימה בכתב לוותר על דמי הלידה שהיא זכאית להם בעד השבוע האחרון של פרק הזמן שבעדו היא זכאית לדמי לידה לפי הוראות סעיפים 50 ו-51 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- (ב) על אף האמור בפסקה 33.331(7), יצא עובד לתקופת לידה והורות כאמור בנסמן (א), זכאית אשתו לחזור לעבודתה בשבוע האחרון כאמור בנסמן, למעט אם היא זכאית לדמי לידה לפי סעיף 50(א)(2) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- (ג) אין בתקופת לידה והורות לפי פסקה זו כדי לשנות את אורך תקופת הלידה וההורות שנקבעה בפסקה 33.331;
- (ד) אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהוראות פסקה 33.331(ט) ומהוראות פסקה 33.343(ו), פסקה 33.256(ג) וחוק דמי מחלה (היעדרות עקב היריון ולידה של בת זוג), התש"ס-2000.
(עז/11)

33.333

- על אף האמור בפסקה 33.331 נסמנים (א) ו-(ב), מותר לקצר את תקופת הלידה וההורות, בהסכמת העובדת ובאישור שבכתב מאת הרופא, אם הנולד איננו בחיים, ובלבד שהתקופה תכלול לפחות שלושה שבועות שאחרי הלידה.
(החוק הנ"ל, ס' 6 (ה))
(עז/4)(עא/11)

33.334

- (א) בעד תקופת היעדרות בתקופת הלידה וההורות בהתאם לפסקה 33.331 אין העובדת זכאית למשכורת, אולם היא זכאית לקבל מן המוסד לביטוח לאומי דמי לידה, לתקופה של חמישה עשר השבועות הראשונים וזאת בתנאי שנתמלאו בה הוראות חוק הביטוח הלאומי (על השלמת משכורת כאמור, במקרים מסוימים, ראה פסקה 33.337);
- (ב) הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302, מקבלים מאת המוסד לביטוח לאומי סכום השווה לדמי לידה מן היום שבו ניתנה הודעה לפקיד הסעד כאמור בסעיף 6 לחוק אימוץ ילדים, התש"ך-1960;
- (ג) לעניין זכויות העובדת בקרן השתלמות בתקופת הלידה וההורות, ראה פסקה 55.112.
(חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, סעיפים 48-56)
(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 6)
(עז/4)(עא/11)

33.335

- עובדת הזכאית לדמי לידה, תקבל את התשלום ישירות מהמוסד לביטוח לאומי, ללא צורך בהגשת טופס תביעה לתשלום דמי לידה.
(תקנות הביטוח הלאומי (אמהות), התשי"ד-1954, ת' 1)
(סט/22)

33.336
פסקה מבוטלת
(22/ט)

33.337

(א) למרות האמור בפסקה 33.334, עובדת ששירתה תקופה של עשרה חודשים רצופים לפחות וקיבלה מן המוסד לביטוח לאומי דמי לידה ששיעורם פחות מהסכום השווה למשכורת חודשיים שלמים מיום תחילת תקופת הלידה וההורות, ישלם לה המשרד המעסיק את ההפרש שבין המשכורת שהייתה משתלמת לה אילו עבדה באותם חודשיים, לבין דמי הלידה שקיבלה מהמוסד לביטוח לאומי;
(עז/4)

(ב) תקופת שירות של עובדת בשירות הקבע של צה"ל, שממנה הועברה העובדת ברציפות לשירות (ראה סעיף 11.62), ותקופת שירות של עובדת כשוטרת או כסוהרת, שממנה הועברה העובדת ברציפות לשירות (ראה סעיף 11.63), נחשבות כתקופות שירות לצורכי חישוב עשרת החודשים הנזכרים לעיל.

33.338

(א) תקופת לידה והורות שבעדה זכאית העובדת לדמי לידה מהמוסד לביטוח לאומי, באיזה שיעור שהוא, נחשבת כתקופת עבודה לכל עניין, חוץ מאשר לתשלום משכורת, בכפיפות לאמור בפסקה 33.337 (ראה גם פסקה 33.334);

(ב) לעניין עובדת הזכאית לתקופת לידה והורות בת עשרים ושישה שבועות, תקופת הלידה וההורות בעדה אינה זכאית העובדת לדמי לידה מהמוסד לביטוח לאומי ועד תום תקופת הלידה וההורות (מהשבוע השישה עשר ועד השבוע העשרים ושישה), תחשב כתקופת עבודה לעניין צבירת זכויות התלויות בוותק, לרבות צבירת ותק לדרגה, ותק לפיצויי פיטורים, דמי הבראה וכן לעניין צבירת ימי חופשה ומחלה (בכפוף לאמור בפסקאות 33.128 ו-33.212 בהתאם); (עז/11)

(ג) המשרד ימשיך לשלם עבור עובדת אשר זכויותיה לגמלאות בוטחו בקופת גמל (קרן פנסיה או ביטוח מאושרת) בעד הבטחת זכויותיה לגמלאות עבור תקופת שמירת ההיריון ו/או תקופת הלידה וההורות שבעדה זכאית העובדת לדמי לידה מהמוסד לביטוח לאומי, כמוגדר בפסקאות 33.312 ו-33.331 בהתאמה. חלקה של העובדת לצורך הבטחת זכויותיה לגמלאות כאמור ינוכה משכרה על-פי הוראות החשב הכללי;
(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 76(א))

(ד) לגבי תקופת לידה והורות כאמור בנסמן (ב) לעיל, יחולו הוראות התקשי"ר בדבר זכויות בפנסיה החלים על עובדת הנמצאת בחופשה ללא משכורת בהתאם לפסקאות 33.464 ו-33.465;
(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 76(א))
(פג/16) (עז/11)

(ה) הוראות פסקה זו חלות על הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302, אם התקיימו ביניהם לבין מעסיקים יחסי עבודה במשך חמישה עשר חודשים לפחות מיום קבלת הילד לביתו של ההורה; לעניין הורה מיועד, אם ההורה עבד אצל המעסיק שישה חודשים לפחות בתכוף לפני תחילת היריונה של האם הנושאת והתקיימו בין ההורה המיועד לבין מעסיקו יחסי עבודה במשך כל תקופת היריונה של האם הנושאת.
(עז/4)(עב/9)

33.339

על תקופת לידה והורות של עובדת, בין אם היא מקבלת דמי לידה ובין אם לאו, יודיע מנהל היחידה בטופס הודעה על שינויים אישיים (מדף 2717). אין לשלוח עותק לנציבות שירות המדינה (ראה פרק משנה 93.2).
(עז/4)

33.34 - היעדרות לאחר לידה

33.341

עובדת רשאית להיעדר מעבודתה גם לאחר תום תקופת הלידה וההורות שלה, על סמך תעודה רפואית המעידה כי מצבה עקב הלידה מחייב זאת.
(על שעות עבודה של אם עובדת לאחר לידה, ראה פסקה 31.152).
(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 7(ג)(2))
(עז/4)(סט/25)

פרק 44 - היעדרויות מהעבודה

בפרק זה מובאות ההוראות בעניין היעדרויות עובדים מן העבודה, איסור ההיעדרויות מהעבודה, היעדרויות לסוגיהן וכן דרכי הטיפול בהיעדרויות ללא רשות. סדרי הנוהל בדבר נוכחות בעבודה ועריכת דו"חות על נוכחות בעבודה מובאים בפרק משנה 91.1.

44.1 - היעדרויות מהעבודה - איסור וסדרי נוהל

44.10 חלות / 44.11 איסור היעדר מהעבודה / 44.12 היעדרות ללא רשות / 44.13 היעדר לרגל שביתה / 44.14 היעדר ללא רשות בחלק של יום (לרבות איחור) / 44.15 היעדר בשל עניינים פרטיים דחופים / 44.16 נהלים והוראות בעניין סדרי נוכחות בעבודה / 44.17 היעדרות מן העבודה לשם אבטחת מוסדות / 44.18 פעולות התנדבות במשמר האזרחי / 44.19 היעדרות מהעבודה ביום שבו מתקיימות בחירות מקדימות

44.10 - חלות

44.101

הוראות פרק זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

44.11 - איסור היעדר מהעבודה

44.111

לא ייעדר עובד מעבודה אלא:

(א) למתן עדות או הופעה בפני בית משפט או בית דין (ראה סעיף 26.27);	(ו) שירות מילואים (ראה פרק משנה 34.3);
(ב) מסיבה מחלה (ראה פרק משנה 33.2);	(ז) לרגל פעילות ארגונית (ראה סעיף 06.23), על-פי אישור יציאה בתפקיד (ראה פסקה 91.174);
(ג) לידה (ראה פרק משנה 33.3);	(ח) אם קיבל רשות לצאת לחופשת מנוחה (ראה פרק משנה 33.1);
(ד) אבל (ראה פרק משנה 33.5);	(ט) חופשה ללא משכורת (ראה פרק משנה 33.4);
(ה) תאונה בעבודה (ראה פרק משנה 33.6);	(י) להשתלמות ראה פרק 52.

(פג/16)

44.112

- (א) נאלץ עובד להיעדר מעבודתו יום שלם אחד או יותר, בנסיבות שונות מהמתוארות בפסקה 44.111, יודיע על כך לממונה עליו בכל ההקדם, ואם אפשר בשעות הבוקר של היום הראשון להיעדרו, ויסביר את הסיבות להיעדרו;
- (ב) בחזרו לעבודה ימלא העובד את הטופס בקשה לחופשה/ הודעה על היעדרות (מדף 2450), ויציין בחלק הערות את סיבת היעדרו. את הטופס ימסור לממונה הישיר.

44.113

- (א) קיבל הממונה הישיר את הטופס לפי הוראות פסקה 44.112, ירשום את הערותיו על היעדרו של העובד ויעביר את הטופס למנהל היחידה;
- (ב) מנהל היחידה יקבע אם סיבת היעדרו של העובד מהעבודה מתקבלת על הדעת אם לא, וירשום את החלטתו בחלק הערות הממונה הישיר בטופס;
- (ג) קבע מנהל היחידה, שסיבת היעדרו של העובד מתקבלת על הדעת, ייזקף זמן היעדרו של העובד על חשבון חופשת המנוחה שלו, ואם לא נותרו לרשות העובד ימי חופשת מנוחה, ייחשב זמן היעדרו כימי חופשה ללא משכורת. החלטת מנהל היחידה תירשם בטופס בחלק לשימוש המשרד, בפרט הימים נזקפו על חשבון;
- (ד) קבע מנהל היחידה שסיבת היעדרו של העובד אינה מתקבלת על הדעת, יודיע על כך בכתב לעובד ולוועד העובדים, והעובד לא יהיה זכאי לקבל משכורת בעד הזמן שבו נעדר, וזמן זה ייחשב כחופשה ללא משכורת; יחד עם זאת יובא הדבר לידיעת האחראי במשרד.

44.114

אי זכאות למשכורת לפי פסקה 44.113 אינה מונעת מתן התראה, או נזיפה (ראה סעיף 45.22), הבאה בפני בית הדין למשמעת, על-פי הוראות פרק 47.(עג/12)

44.12 - היעדרות ללא רשות

44.120

עובד הנעדר ללא רשות תקופה ממושכת מן העבודה, יחשב כמי שנטש את מקום העבודה ובכך מתפטר מהשירות (ראה פסקה 82.122), זאת בהתאם לאמור להלן.

(פג/9)(נא/13)

44.121

(א) האחראי חייב לשלוח לעובד, כאמור לעיל, אזהרה בכתב לאחר 30 ימי לוח מיום ההיעדרות, או 60 ימי לוח לפני תום חופשה ללא משכורת הארוכה מ-6 חודשים. בהודעה זו יפנה האחראי את תשומת לבו של העובד להוראות פסקה 44.120 ולסידורים שעליו לבצע כדי לחזור לעבודה ולמשמרתו;

(ב) רק לאחר משלוח האזהרה במכתב רשום ינקוט האחראי בהליכים הנחוצים המנויים בפסקאות 44.122 עד 44.125, בהתאם לתגובתו או אי-תגובתו של העובד הנעדר.

(פג/16)(פג/9)

44.122

(א) במשך 30 ימים ממועד היעדרו של העובד; או במהלך 60 ימי הלוח שלפני תום מועד תקופת החופשה ללא תשלום על האחראי לנקוט בכל האמצעים האפשריים ובהם - פנייה לעובד באמצעות הדוא"ל, שיחת טלפון, דואר רשום, פנייה לאיש קשר לשעת חירום - כאמור בשאלון האישי (מדף 2201) כדי לברר אם העובד מתכוון לחזור לעבודה ומה סיבת היעדרו. על האחראי לערוך תיעוד מלא ומפורט של כל הפניות שהפנה לעובד ולתיקן בתיק האישי. כמו כן, יתיק כל התייחסות שקיבל מטעם העובד או כל מענה אחר שקיבל בשמו;

(ב) כל עוד נמשכים מאמצים אלה ובמקרים שבהם לא התקבלה תשובת העובד לפניה כאמור בפסקה 44.121, אין למלא את המשרה במינוי סופי. אם יש צורך להעסיק עובד במקום העובד הנעדר, יש להסתפק במינוי בפועל, בהטלת תפקיד או בהעסקת ממלא מקום;

(ג) רק אם פעל האחראי בכל האמצעים האפשריים לבירור מצבו של העובד עד תום התקופה המוזכרת בנסמך 44.122(א); ולא נענה למכתבו שבפסקה 44.121 תקופה העולה על 14 ימים מיום משלוח האזהרה, או אם מתברר למשרד שאין בדעת העובד לחזור לעבודתו, והמשרד חושב שיש למלא את המשרה במינוי של קבע, רשאי הוא להתחיל בתהליך לשם כך (ראה פרק 11).(פג/9)

44.123

(א) התייצב העובד לעבודה אחרי תקופה ממושכת של היעדרות כנ"ל וטען כי נעדר מן העבודה מסיבות שלא הייתה לו שליטה עליהן, ואף לא יכול היה להודיע לאחראי על היעדרו מסיבות כנ"ל, וקיבל האחראי את טענתו, יתקבל העובד בחזרה לעבודה, והתפטרותו לפי פסקה 44.121 תיראה כמבוטלת;

(ב) נתמנה עובד אחר בדרך מינוי בפועל, או הועסק עובד זמני במקום העובד הנעדר לפי פסקה 44.122, ינקוט האחראי צעדים לסיום המינוי בפועל או לפיטורי העובד הזמני, הכול לפי המקרה;

(ג) נתקבל עובד חדש בדרך מינוי של קבע במקום העובד שנעדר ואינה קיימת עוד בתקן המשרד משרה מתאימה לעובד שנתקבל חזרה לעבודה, ינקוט האחראי צעדים לפיטורי העובד שנתקבל במקומו או עובד אחר, כדי לפנות משרה מתאימה לעובד המוחזר.

(נא/22)

44.124

(א) לא קיבל האחראי את טענת העובד לפי האמור בפסקה 44.123, והעובד חולק על החלטה זו, יובא העניין, על-ידי העובד או על-ידי בא כוח המשרד, בפני נציבות שירות המדינה;

(ב) פסקה נציבות שירות המדינה כי היעדרו של העובד מן העבודה נגרם מסיבות שלא הייתה לו שליטה עליהן, ואף שלא יכול היה להודיע לאחראי על היעדרו מסיבות כנ"ל, ינהגו בו לפי הוראות פסקה 44.123; האחראי חייב להודיע לעובד על זכותו לפנות לנציבות שירות המדינה כאמור בפסקה זו. (עג/9)

44.125

(א) הוחלט לקבל את העובד בחזרה לעבודה בהתאם לפסקאות 44.123 או 44.124, יהיה העובד זכאי לקבל משכורת מיום התייצבותו לעבודה, אף אם לא הועסק למעשה בעבודה מפני שלא הייתה משרה פנויה בתקן המאושר או עקב הבירור בנציבות שירות המדינה;

(ב) תקופת היעדרו מהעבודה עד לתאריך התייצבותו יחשב כתקופת חופשה ללא משכורת, או תיזקף על חשבון חופשת המנוחה שעמדה לזכותו ערב התחלת היעדרו מהעבודה, הכול לפי בחירת העובד;

(ג) חלה העובד בתקופת היעדרו, והובאו תעודות מחלה להוכחת היעדרות זו, ייזקפו ימי ההיעדרות מסיבת מחלה לחשבון חופשת המחלה שלו;

(ד) אם סיבת ההיעדר הייתה שירות מילואים, תאונה בעבודה, או לידה, יש לזקוף את ההיעדרות בהתאם לכך.

פרק 84 - תשלומים לזכאים של עובד שנפטר בשירות

בפרק זה מפורטים התשלומים וההטבות לזכאים של עובד שנפטר בהיותו בשירות המדינה. תשלומים והטבות אלה הם: משכורת, תמורת ימי חופשת מנוחה, פיצויי פיטורים, גמלאות ומענק שאירים

84.1 - משכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה

84.11 חלות / 84.12 תשלום המשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה / 84.13 קביעת הזכאים למשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה / 84.14 נוהל ביצוע התשלומים

84.11 - חלות

84.111

- (א) הוראות פסקה 84.121 חלות על כל סוגי העובדים בשירות;
- (ב) הוראות פסקה 84.122 חלות על כל סוגי העובדים בשירות למעט עובדים המקבלים את חופשת המנוחה שלהם באמצעות קרן החופשה (ראה פסקה 33.191);
- (ג) נסמן מבוטל.
(פג/14)

84.12 - תשלום המשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה

84.121

נפטר עובד, ניתנים לידי מי שהעובד הורה לעניין זה, המשכורת המגיעה לעובד עד יום מותו ותשלומים אחרים המגיעים לו עקב שירותו, אם היה זכאי להם ביום פטירתו (ראה סעיף 84.13). לא הורה - ישולם לבן זוגו, ובאין לו בן זוג - ליורשיו.
(חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ס' 7)
(סו/14)

84.122

נפטר עובד, ניתנת לידי מי שהעובד הורה לעניין זה, תמורת ימי חופשת המנוחה שצבר עד יום פטירתו (ראה פסקה 33.176) או משכורת העובד עד סוף החודש שבו נפטר, בשיעור שהיה משתלם לו לולא נפטר - הכול לפי הסכום הגדול יותר. לא הורה - ישולם לבן זוגו, ובאין לו בן זוג - ליורשיו.
(החוק הנ"ל, הס' הנ"ל)
(סו/14)

84.123

שלושה חודשי משכורת לשאירים

(א) נפטר עובד, שעל תקופת שירותו חל חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן - "חוק הגמלאות"), והשאיר אחריו שאירים כהגדרתם בפסקה 85.511, ושאינם אלה אינם זכאים לקצבה לפי הוראות פסקה 85.531, זכאים השאירים לשלושה תשלומים חודשיים בגובה המשכורת שהיה מקבל הנפטר אילו המשיך לעבוד, בהתאם למפורט להלן:

- התשלום יכלול את כל הסכומים המשולמים על בסיס חודשי והנכללים ברשימת הרכיבים הנלקחים בחשבון לצורך קביעת שיעור הגמלה או פיצויי פיטורים;
 - תשלום זה ישולם בנפרד ולא יצורף לסך כל משכורתו של העובד שנפטר לצורך ניכוי מס;
 - עובד שקיבל משכורת חוץ-לארץ, יחושב התשלום שישולם לשאיריו על בסיס המשכורת המגיעה לעובד בארץ, במטבע ישראלי, ללא התחשבות בתוספות המיוחדות שקיבל בזמן עבודתו בחוץ-לארץ. תשלום זה נוסף לתשלום המגיע למשפחת העובד שנפטר, לפי פסקה 84.122.
- (ב) נפטר עובד, שעל תקופת שירותו חל חוק הגמלאות, והשאיר אחריו שאירים הזכאים לקצבה לפי פסקה 85.531, ישולמו לשאירים שלושה תשלומים חודשיים כאמור בנסמן (א) לעיל, בניכוי סך כל קצבת השאירים המגיעה להם, בעד אותם שלושה חודשים;
- בחרו השאירים בפיצויים או במענק במקום גמלה, ישולמו להם שלושה תשלומים חודשיים, בלי קשר לסכום פיצויי הפיטורים או המענק;

(ג) נפטר עובד, שעל תקופת שירותו לא חל חוק הגמלאות, ואשר זכויותיו לגמלה בוטחו בקופת גמל לקצבה והשאיר אחריו זכאים לקבלת קצבת שאירים או סכום הוני מקופת הגמל לקצבה שבה בוטח ערב פטירתו, יהיו זכאים השאירים בקופה שהם בן זוג של העובד או ילדו (בנסמן זה - "שאירים בקופה"):

1. במקרה של קבלת קצבה חודשית מהקרן בה היה מבוטח - לשלושה תשלומים חודשיים כאמור בנסמן (א) לעיל, בניכוי סך קצבת השאירים המגיעה להם מקופת הגמל בעד אותם שלושה חודשים, בהתאמות ובשינויים המפורטים להלן:

- (א) השאירים בקופה יציגו בפני מנהל משאבי אנוש במשרד את אישור קופת הגמל לתשלום קצבת השאירים;
- (ב) המשרד ישלח לאגף פרישה וגמלאות בנציבות שירות המדינה בקשה לאישור התשלום, בהתאם למפורט לעיל. לאחר אישור נציבות שירות המדינה, ישולם התשלום על-ידי המשרד, בהתאם להנחיות החשב הכללי;
- (ג) התשלום יכלול את כל הסכומים המשולמים על בסיס חודשי והנכללים ברשימת הרכיבים הנלקחים בחשבון לצורך ההפרשות לקופת גמל או פיצויי פיטורים, ולא יכלול רכיבי "עבודה נוספת" ו"החזר הוצאות".

או -

2. במקרה ששאירי העובד משכו את הצבירה הפנסיונית בסכום הוני ולא בקצבה, יציגו בפני אגף בכיר לגמלאות ופרישה, אישור על סכום הצבירה בקרן הפנסיה. סכום הוני זה יחולק במקדם של 180 והתוצאה תיתן את ערך הקצבה הרעיונית. הקצבה הרעיונית תוכפל ב-3 והסכום שיתקבל יקוזז מן המענק של 3 חודשי משכורת שהשאירים קבלו מהמשרד. כל האמור לעיל כפוף לאישור אגף בכיר פרישה וגמלאות בנציבות שירות המדינה.
(פג/16)(פג/14)(עא/12)(עב/5)

84.124

התשלומים לפי פסקה 84.123 יחולקו בין השאירים לפי הכללים בדבר חלוקת המענק לשאירים כאמור בפסקה 85.522.

84.125

על תשלום הסכום העומד לזכות עובד שנפטר שהיה חבר בקרן השתלמות - ראה פסקה 55.120.

84.13 - קביעת הזכאים למשכורת ותמורת ימי חופשת מנוחה

84.131

עובד רשאי להורות בכתב, שהתשלומים הנזכרים בפסקה 84.121 ובפסקה 84.122 ישולמו למי שהוא יקבע.

84.132

- (א) רוצה עובד חדש שנתקבל לעבודה להורות למי ישולמו התשלומים, ימלא בשאלון האישי (מדף 2201) את קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה ויחתום עליו בנוכחות הבודק מתחום משאבי אנוש, כנדרש בשאלון האישי. הבודק יחתום כעד לחתימת העובד (ראה סעיף 14.23);
- (ב) רוצה עובד לשנות את הצהרתו הקודמת, ימלא טופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238) בשני עותקים, יחתום עליו בנוכחות הבודק מתחום משאבי אנוש. הבודק יחתום כעד לחתימת העובד. מקור הטופס יישמר בתיק האישי של העובד במשרד ועותק שני בתיק האישי ביחידה.

84.133

לא הורה עובד בטופס הנ"ל למי ישולמו התשלומים הנזכרים, ישולמו אותם סכומים לבן זוגו, ואם אין לו בן זוג - ליורשיו הנקובים בצו ירושה חוקי או בצוואה מאושרת.

84.14 - נוהל ביצוע התשלומים

84.141

מחלקת הכספים של המשרד, בו הועסק העובד שנפטר, תשלם את הסכומים המגיעים על-פי סעיף 84.12 לאנשים הנקובים בטופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238), או בשאלון האישי (מדף 2201) אם חתם העובד עליו. לא חתם העובד על הטופס, ישולמו הסכומים הנ"ל לבני המשפחה של העובד הנקובים בפסקה 84.133.

84.142

האחראי יצרף אל גיליון התשלום, את טופס קביעת זכאים לתשלום במקרה פטירה (מדף 2238), או את השאלון האישי (מדף 2201) או את צו הירושה החוקי או את הצוואה המאושרת, הכול לפי העניין.

(ד) שירות מחתרת בחוץ-לארץ ואסיר ציון

1. שירות פעיל ומלא במחתרת בחוץ-לארץ לרבות עבודה בשדה החינוך העברי של הקהילה היהודית בארצות בהן נרדפו היהודים;
2. מי שישב בבית סוהר בחוץ-לארץ כאסיר ציון.
במקרים המנויים לעיל תוגדל הקצבה בשיעור של 1% בעד כל שנת שירות או מאסר כאמור.
- (ה) פעילות ציונית, בחוץ-לארץ, עבודה חינוכית, חברות בארגוני המחתרות ועבודת חלוצית בארץ
1. פעילות ציונית בחוץ-לארץ, שלה הוקדשה מרבית זמנו של העובד, אשר הוכרה ואושרה על-ידי המחלקה לעסקנים ציוניים בסוכנות היהודית;
2. עבודה חינוכית בבתי ספר יהודיים בחוץ-לארץ;
3. חברות בארגוני המחתרות בארץ, שלא במסגרת מנגנון הקבע, ולא בשירות פעיל ומלא, לרבות במשמר האזרחי עד שנת 1950;
4. כיבוש עבודה, או עבודות חלוציות בארץ, לפני קום המדינה.

במקרים המנויים לעיל, תוגדל הקצבה בשיעור של חצי אחוז בעד כל שנת פעילות מוכרת.

(ו) עיטור על"ה

- עובד בעל עיטור על"ה שקבלו בעד פעילות מסוימת ופעילות זו אינה חופפת עם פעילות אחרת המזכה בהכרת שירות, על-פי החוק, או להגדלת השירות על-פי המפורט במדדים לעיל - תוגדל הקצבה בשיעור כולל של 3%;
- (ז) הוכר או הוגדל לעובד חלק מהתקופה, אך הכרה או הגדלה זו לא זיכתה אותו בהגדלה של 3%, יהיה זכאי להשלמת שיעור ההגדלה בגלל עיטור על"ה עד כדי 3%;
- (ח) עובד שאיבד את זכויותיו במקום עבודתו בחוץ-לארץ עקב רדיפות, ואינו זכאי לכל הגדלה בגלל פעילות קודמת כנזכר לעיל ואף לא זכאי להגדלה עקב היותו ניצול השואה בהתאם לפסקה 85.144(א) - תוגדל קצבתו בשיעור כולל של 3%. (החלטת ממשלה מס' 4142 (9.8.2005))

85.144

הגדלה מטעמים אישיים, משפחתיים ובריאותיים

(א) ניצולי רדיפות

עובד שהוא מניצולי השואה בתקופת מלחמת העולם השנייה, ולא קיבל בעבר או אינו מקבל כיום פיצוי מכל מקור שהוא, ואינו זכאי לכל הגדלה שהיא בגלל פעילות קודמת כנזכר בפסקה 85.143 - תוגדל קצבתו בשיעור כולל של 3%;

(תחולת הנסמן: 1.4.1995)
(נו/21)

(ב) הורים שכולים

עובד שהוא הורה שכול, אלמנה או אלמן כמשמעותם בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, או בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, יומלץ על הגדלת ההקצבה לכדי 50% ובלבד שהיא לא תעלה על הכפלה מלאה של תקופת שירותו הממשי במדינה;

(ג) אם מגיעה להורה השכול, לאלמנה או אלמן, לפני ההגדלה, קצבה בשיעור של 45% ויותר על-פי החוק - תוגדל קצבתו ב-6%;

(סא/28)

(ד) מצב בריאותו של העובד או של בן זוגו

פרישה לקצבה לרגל מצב בריאות לקוי או נכות אם: בעת פרישתו של העובד לקצבה היה מצב בריאותו שלו או של בן זוגו לקוי ולליקוי זה השפעה על יכולת השתכרותו שלו או של בן זוגו, ו/או ישנן בגין מצב הבריאות הוצאות מיוחדות, רשאית הוועדה להמליץ על:

1. הגדלה של עד 4%, או הגדלה בשיעור של 1% לכל 10% נכות שנקבעו לעובד - הכול לפי השיעור הגבוה יותר - בגין מצב בריאותו של העובד עצמו;
2. הגדלה בשיעור של עד 6%, או הגדלה בשיעור של 1% לכל 10% נכות שנקבעו לעובד - הכול לפי הגבוה יותר - בגין מצב בריאות לקוי של העובד ובן זוגו;
3. הגדלה בשיעור של עד 3% בגין מצב בריאותו של בן הזוג בלבד.
4. יובהר, כי חלקי נכות שאינם שלמים יתווספו בהתאם לאמור בסעיף 10 לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, כלומר החלק העשירוני יתורגם לתקופת שירות (בחדשים) וממנו תיגזר התוספת היחסית וכל זאת בהתאם לטבלה שלהלן:

עיגול שיעור הנכות העשורני על-פי סעיף 10 לחוק הגמלאות		
השיעור העשורני של הגדלת הקצבה בגזירה ישירה	תרגום לחודשי שירות	הגדלת הקצבה בפועל (אחוז מהמשכורת הקובעת)
0.1	1	0.17
0.2	1	0.17
0.3	2	0.33
0.4	2	0.33
0.5	3	0.5
0.6	4	0.67
0.7	4	0.67
0.8	5	0.83
0.9	5	0.83

האמור לעיל מותנה בכך, שאין העובד או בן זוגו מקבלים תשלומים כלשהם ממקור אחר, בגין מצב בריאותם הלקרי. (החלטת ממשלה מס' 4142 (9.8.2005) (16/פג))

85.145

הבטחת רמת מחיה

פרש עובד לקצבה לאחר שירות קצר ביותר, ואין לו ולבן זוגו הכנסה אחרת מכל מקום אחר פרט לקצבה, למעט קצבת אורח ותיק מהמוסד לביטוח לאומי, תיקבע לו קצבה לאחר ההגדלה לפי כל הפסקאות של סעיף זה ביחד, או בהיעדר נימוקים להגדלה על פיהם, תיקבע לו קצבה שלא תפחת מ-30%.

85.146

(א) עובד העומד לפרוש לקצבה בהתאם להוראות פרק משנה 82.5, והסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות להגדלת תקופת שירותו בהתאם להוראות פסקה 85.140 במסגרת השיקולים האמורים בפסקאות 85.143 ו-85.144, יגיש בקשה על כך לנציב שירות המדינה באמצעות האחראי;
(ב) הבקשה תוגש בטופס בקשה להגדלת שירות (מדף 2845) שישה חודשים לפני התאריך המיועד לפרישת העובד מן השירות.

85.147

עובד המועסק בתנאי עבודה שקבעה הממשלה כעבודה בתנאים מיוחדים לעניין סעיף 100(א) לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970, רשאי נציב שירות המדינה להורות בהודעה ברשומות ובתנאים שקבעה הממשלה כי לצורך קביעת זכויותיו לגמלאות של אותו עובד לפי החוק הנ"ל, תחושב תקופת שירותו, כולה או מקצתה, כתקופה גדולה משהייתה למעשה ובשיעור שקבעה הממשלה. (החוק הנ"ל, ס' 100(א))

85.148

בהתאם לאמור בפסקה 85.147, קבעה הממשלה כי נושאי המשרות המפורטות להלן הינם עובדים המועסקים בתנאים מיוחדים:

- (א) פרקליט המדינה;
- (ב) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה;
- (ג) (תחולת נסמנים (א) ו-(ב) מיום י"ב בתמוז התשס"ד (1.7.2004); י"פ 5310, התשס"ד, עמ' 3304)
- (ג) פרקליט - המשובץ בתקן משרד המשפטים בפרקליטות המדינה (הלשכה הראשית או פרקליטות מחוז) והוא מועסק כפרקליט, למעט פרקליט המדינה;
- (ד) (תחולת נסמן זה מיום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1.4.1984); י"פ 3353, התשמ"ו, עמ' 2628)(עא/12)
- (ד) עובדי שירותי הביטחון;
- (ה) (י"פ 687, התשי"ט, עמ' 1548; י"פ 4628, התשנ"ח, עמ' 2898) (עא/5)
- (ה) עובדי מדינה אשר שירותו או משרתים במדינות קשות שירות בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטת הממשלה מס' 1022 מיום ל' בסיוון התשפ"א (10.6.2021); י"פ 11028, התשפ"ג, עמ' 2764, י"א בטבת התשפ"ג (4.1.2023) (פב/2)

85.15 - עבודה במוסד מוכר

85.151

בסעיף זה מוסד מוכר פירושו מוסד או ארגון, או חלק מגוף כזה, שהממשלה אישרה אותו כמוסד מוכר, באשר תפקידיו, כולם או מקצתם, הפכו לשירות משירותי המדינה. (החוק הנ"ל, ס' 82)